

Workshop Kabbalah en esoterische Shinto

Zaterdag 5 juni 2010 van 10.00 - 16.45 uur te Naarden

Waarom deze dag?

In Juni 2009 reisde een klein groep Nederlandse kabbalisten naar Japan om daar met deelnemers uit verschillende landen, en begeleid door Z'ev ben Shimon Halevi, boeddhistische kloosters en Shinto-shrinen te bezoeken. Dit bezoek aan heilige plaatsen werd verbonden aan een onderzoek van de invloed die het Jodendom en Kabbalah mogelijk op de Japanse Shinto zouden hebben gehad. De eerste formele joodse vestiging in Japan dateert uit 1861 maar Joodse reizigers vergezelden Portugese en Nederlandse kooplieden al in de 16de eeuw naar Japan. Japanners die joodse invloeden in hun cultuur herkennen stellen zelfs voor dat één van de verloren stammen van Israël naar Japan zou zijn overgekomen. Ze verwijzen o.a. naar de gelijkenis tussen het woestijn-tabernakel en de 'Omikoshi', een draagbare shrine, de verblijfplaats van een kami, een geest, die in Japanse rituelen wordt rondgedragen. Ook verwijzen ze naar een ceremonie die het offer van Isaac herdenkt en naar de Berg Moria, genoemd naar de berg in Israël. De verwantschap tussen Kabbalah en Shinto is te zien in de innerlijke Shinto-structuur die met de Vier Werelden te vergelijken is en het ritueel van de 'Tien Schatten' die aan de Tien Sefirot doet denken. Onder indruk van deze reis wilden Anneriet de Pijper, Greetje van der Meer en Dittie Rebel hun ervaringen met anderen delen. Toen Anneriet drs. Paul de Leeuw ontmoette, spraken ze over het bezoek van de groep aan de shrine van Yamakage Motohisa, die de leraar is van Paul de Leeuw. Uit dit gesprek ontstond het idee voor deze workshop.

Gila Gerzon, Kabbalah groep Baarn

Hoewel het God's wegen zijn die ondoorgrondelijk worden genoemd, moet de actuele connectie tussen Kabbalah en Shinto in eerste instantie aan mensen worden toegeschreven. Dit moge blijken uit de volgende persoonlijke geschiedenis.

In 2005 ontmoette ik in Tokyo Hiromi Matsumoto tijdens een plechtige bijeenkomst waarin de 79e shintogrootmeester Yamakage het grootmeester-schap overdroeg aan zijn zoon. In de pauze wisselden wij kaartjes uit. Op haar kaartje stond gedrukt: Kabbalah Society Toledan Tradition en op het mijne: Holland Yamakage Shinto. Zij vertelde dat ze in het verleden een lezing had bijgewoond van Yamakage over de mystieke aspecten van Shinto en daarbij getroffen was door het feit dat er zoveel verwantschap bestond met de Kabbalah. Ze verbaasde zich erover dat ze als Japanner het autochtone shinto aanvankelijk volledig had losgelaten ten gunste van de bestudering van de Kabbalah en dat Yamakage haar het gevoel had teruggegeven dat de mystieke aspecten van Shinto en de Kabbalah in één huis woonden. Yamakage's boek Shinto no Shinpi (de mystiek van shinto) vond ze zo belangrijk dat ze het toestuurde naar Amerika, naar haar vriendin Mineko Gillespie, die het boek onmiddellijk in het Engels vertaalde en het manuscript naar Yamakage stuurde.

Na de bijeenkomst reisde ik met vader en zoon Yamakage terug naar de shintoschrijn Kireigu, waar ik een paar weken zou verblijven. In die shintoschrijn had ik 30 jaar geleden mijn shinto-opleiding genoten en als eerste buitenlander de officiële bevoegdheid gekregen om als shintomeester de traditionele Japanse ceremonies uit te voeren. Dit keer gaf Yamakage mij de opdracht om het manuscript van Mineko te bewerken voor een Westers lezerspubliek. Hij achtte mij als enige daartoe in staat, omdat de inhoud van het boek ook de leerstof was die hij mij tijdens mijn opleiding op praktische manier had overgeleverd. Shintorituelen zijn immers een vorm van kennisoverdracht die in het westen nauwelijks bestaat, het is een kennis die woorden nooit kunnen overdragen, maar die een soort initiatie vereist. De Engelse vertaling van het boek luidt The Essence of Shinto en het is in 2007 door Kodansha gepubliceerd.

Tijdens de Kabbalah reis naar Japan werd ook de Yamakage Shinto schrijn bezocht en daar kreeg iedereen het boek Essence of Shinto mee. Omdat het boek de Nederlandse shintoschrijn en mijn naam vermeldt, was het niet zo moeilijk voor de Kabbalah groep om contact met mij te leggen en mij te vragen de relatie tussen Kabbalah en esoterisch Shinto uit de doeken te doen.

Aan de studiedag op 5 juni 2010 zal ik mijn bijdrage leveren door een inleiding te geven op shinto, dat enerzijds een typisch Japanse aangelegenheid is en de basis vormt van de Japanse samenleving, maar dat anderzijds ook universeel is en ons iets kan leren over de plaats van de mens in de natuur, die volgens shinto in zijn geheel bezielde is. Na deze inleiding zullen we praktische oefeningen doen, die allen voortkomen uit de geheime, esoterische traditie van shinto en die in feite rituelen zijn die een spirituele ontwikkeling mogelijk maken. Het boek Essence of Shinto waarin ook een apart hoofdstuk gewijd is aan deze oefeningen, zal op de studiedag verkrijgbaar zijn voor € 20,- (houdt u er a.u.b. rekening mee dat pinnen niet mogelijk is).

Hopelijk brengt de studiedag niet alleen de ervaring teweeg dat shinto inderdaad ook voor ieder van ons de weg van de kami kan zijn, waarbij we onder kami verstaan: de bezielende krachten in de natuur, maar bovenal ook de ervaring dat ieder van ons deel uitmaakt van de bezielde natuur. Dan kan de openingszin van deze tekst ook gelezen worden als: de ontmoeting tussen Shinto en Kabbalah lag op de weg van de kami. Dan hebben we het raakvlak tussen goden en mensen bereikt.

Paul de Leeuw, shintomeester Holland Yamakage Shinto

Programma

- 09.30 uur Welkom
- 10.00 uur Invocatie
- 10.00-10.10 Voorwoord: Anneriet de Pijper
- 10.10-11.10 De Japanse Reis: Dittie Rebel
- 10.10-11.30 Pauze
- 11.30-12.30 Inleiding tot Shinto: Paul de Leeuw
- 12.30-13.15 Lunch
- 13.15-14.30 Shinto-oefeningen: Paul de Leeuw
- 14.30-14.45 Pauze
- 14.45-16.00 Shinto en Kabbalah: Gila Gerzon
- 16.00-16.15 Pauze
- 16.15-16.45 Bespreking van de dag
- 16.45 uur Eindinvocatie

Locatie:

Internationaal
Theosofisch Centrum
Gebouw Ashrama
Meentweg 9
Naarden

Aandachtspunten:

Het gebouw is niet groot en het aantal deelnemers is beperkt. Er is koffie en thee maar breng je eigen lunch mee. Eet niet te zwaar net voor de Shinto-oefeningen.

Kosten:

€ 50,- over te maken op banknr 9285835 t.n.v. mw. van der Meer/ mw. de Pijper, Bunnik o.v.v. Kabbalah-Shinto workshop

Inschrijvingen:

Aanmelden bij Greetje van der Meer: mibvandermeer@planet.nl